

NK BEAUMONT 2020

“Militair geweer” in oervorm

Er is geen sport zo divers als de schietsport. Het speelveld is dermate groot dat zelfs geharde, door de wol geverfde redacteurs die reeds 25 jaar beweren alles al gezien te hebben, nog steeds onverwacht op mooie pareltjes en niche verenigingen stuiten.

Neem nu SV Dutch Muzzle Loaders. Een schietvereniging zonder eigen accommodatie, die zich uitsluitend bezighoudt met het organiseren van wedstrijden met “Historische Wapens”. In de volksmond zwartkruit houtskoolbranders. Afgelopen september hielden de rookmakers het allereerste Open Nationale Kampioenschap Beaumont geweer. Een happening onder de bezielende leiding van Kees Punt en zijn makkers.

Ondanks dat wij dus zeker wisten alles allang gezien en gehoord te hebben, leverde het gevolg geven aan de uitnodiging toch weer zo’n prettige verrassing op. En dat in weerwil van de hinderlijke corona-restricties!

Enthousiasme. Verdorie nog aan toe, mensen, enthousiasme om iets te *doen*, om iets uit te proberen, is waar het in de maatschappij vaak aan ontbreekt, maar in de schietsport, goden zij dank, wel aanwezig is. Tegen wil en dank, maar dat maakt het alleen maar mooier. Zo ook die Dutch Muzzle Loaders. Die lukt het om tegen de trend in, schieten met zwartkruitwapens op de kaart te zetten en te houden. Het mag zich dan voornamelijk afspelen in Noord Holland, maar er zijn genoeg deelnemers die van heinde komen, van verre en uit alle windstreken.

Nu begrijpen wij het volkomen als er lezers zijn die al wilden doorbladeren na het lezen van de term Beaumont geweer. Hè bah, gaat AK56 WapMag nu ook al die slaapverwekkende tour op? Mensen, als wij het een kans gaven en helemaal naar Oudkarspel reden om het NK Beaumont mee te maken, geef u dit verslag dan ook een kans. Senk joe verrie muts.

Het Beaumont-Vitali geweer M71/88. Eronder ligt een prent van Nederlandse koloniale troepen tijdens een operatie nabij Lamsajoeng, Atjeh. Onze inschatting is dat de gepentekende geweren enkelschots Beaumonts zijn.

Deelnemers mogen schietjas, schiethandschoen, schietriem en schietbril gebruiken, maar het hóeft niet! Kijk, da’s leuk!

De moderne tijd

Laten we beginnen met het wapen, het Beaumont geweer. Het was het dienstwapen van het Nederlandse leger van 1871 tot pakweg 1895. Ontworpen (volgens sommigen afgekeken van de Luikenaar J.J. Cloes) door Edouard de Beaumont, een wapenhandelaar uit Maastricht. In eerste instantie was het een enkelschotssysteem, later vond er een aanpassing plaats zodat het geweer vier patronen kon bevatten. Dat was het model 1888 en dat was modern. Ook wel het Vitali model genoemd vanwege het toegepaste magazijn.

Aan de bajonet rijen

Eerlijk is eerlijk, welk type Beaumont je ook bekijkt, afgezien van de karabijn-versie, zien ze er flink gedateerd en heel erg "zwartkruiterig" uit. Een zeer lange loop met een heel grote boring. Het kaliber was de 11 x 50R patroon. Een ondanks zijn wat onwennige afmetingen - dik en kort - voor die tijd toch wel een power house dat met om en nabij 70 grain zwartkruit geladen was met een 350 grain wegende loden kogel. Toen deze patroon (Scherpe patroon No.2) ingevoerd werd, moesten alle reeds geproduceerde Beaumonts van een ander vizier worden voorzien dat maar liefst tot 1800 meter reikte. Redelijk optimistisch en van gericht vuur op die monumentale afstand kon natuurlijk geen sprake zijn. Geeft niets; de wapens zagen actie in Atjeh (Indonesië) en de soldaten waren dik tevreden over het Beaumont geweer en de stopkracht van het kaliber. Aardig detail: sommige eenheden waren nog uitgerust met voorlaadgeweren en sommige officieren vonden die snel-vurende (!) Beaumonts maar niks. Liever zagen zij hun manschappen de vijand aan de bajonet rijen...

Naar de burgerij

Echt lang duurde die zwartkruitpatroon-fun niet. Net zoals wij binnen dertig jaar van telex via fax naar e-mail zijn overstapt, zo rap maakte rookloos nitrokruit een einde aan buskruit voor- en achterladers. In 1895 moest het Beaumont geweer afzwaaien om plaats te maken voor het Mannlicher M1895 geweer. Korter, lichter en handzamer, en gekamerd in het moderne 6,5mm Mannlicher kaliber. De Beaumonts bleven (met ingekorte loop) in Indië nog enige tijd in gebruik. In Nederland werden ze afgestoten naar de lokale burgerwachten en schutterijen. Ook schijnen deze surpluswapens, voorzien van een kaliber 12 gladde loop, populair te zijn geweest in de jacht. De munitie was geen probleem aangezien zwartkruithagelpatronen tot ver in de 20e eeuw werden geproduceerd.

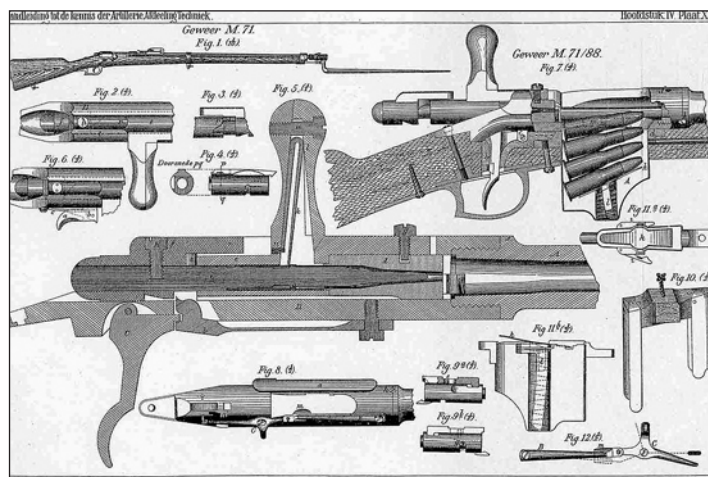
Al die tijden liggen ver achter ons. Wat er nog overgebleven is van de bijna 140.000 gebouwde exemplaren bevindt zich in verzamelingen

en doet weinig meer dan stof verzamelen. Maar... Maar Nederland kent gelukkig ook een groep fanatieke sport-schutters die het Beaumont geweer in de armen gesloten heeft. Niet alleen vanwege die korte militaire carrière, maar ook vanwege die boeiende periode waarin de wapentechniek zich razendsnel ontwikkelde. Voorladers werden eenheidspatroon-achterladers, en buskruit werd uiteindelijk nitropoeder. Fascinerend!

En last but not least zijn Beaumont-sportschutters gecharmeerd van de combinatie van bruikbare accuratesse en het plezier dat ze eraan beleven het geweer in de vaart te houden. Het verplichte intensief reinigen wordt meer dan gecompenseerd door het herladen van de munitie. Zo ambachtelijk simpel!

Snuiven

Voor iemand die graag grote witte kruitdampwolken produceert en die kenmerkende lucht ervan snuift, én gelijktijdig ook met een grendelgeweer wil schieten, is zo'n Beaumont eigenlijk een verdraaid geinige optie! Dit type militaire geweren kost door de bank genomen (ooit weleens door een bank genomen?) 900 euro. Dit is puur indicatief omdat de prijs sterk afhankelijk is van de conditie van de loopboring en de afwezigheid van roest en houtworm in het algemeen en van het aanwezig zijn van alle originele onderdelen. Zoals we al opmerkten, kwamen surplus Beaumonts op de civiele markt terecht en is er sinds dat moment meer dan 100 jaar verstreken. Wil een potentiële koper van een Beaumont enige zekerheid omtrent een mogelijke aanschaf krijgen, dan is het sowieso een aanrader om eens een keer een wedstrijd van deze vereniging te bezoeken en het oor daar te luister leggen. Wat ons op dat nationale kampioenschap 2020 brengt.

Het Beaumont systeem met het latere Vitali magazijn waar maar liefst vier hele patronen in pasten. Wow! Let op de ligplaats van de slagpinveer: in de grendelsteel. Die constructie maakte het onmogelijk om de steel 90° naar beneden te buigen zodat hij niet zo hinderlijk in de rug prikte bij het dragen.

Er is één ding dat een Beaumontschutter - iedere zwartkruitschutter - geen hekel aan moet hebben: schoonmaken. Nalatigheid op dat punt levert onherroepelijk problemen op. Zie die ene huls (boven) en de loopmondung hierboven. Brasso, iemand?

Dreyse

De Dreyse discipline is een KNSA zwartkruit wedstrijdvorm. Je schiet 13 schoten waarvan men de slechtste drie treffers laat vallen. Max score op de ISSF pistoolschijf is dus 100 punten. Houding is staand, alleen originele richtmiddelen zijn toegestaan. Kaliber is minimaal 8 mm en moet van voor 1900 stammen. Nu stuiten we hier op een maffe verwarring. Er is namelijk een echte "Beaumont" discipline echter die wordt liggend geschoten. Afijn, het NK Beaumont werd volgens Dreyse reglement verschoten en ene J. de Vries Jr. was de schutter die de minste fouten maakte: 93 punten. Gelijk aan de score van Cees Kalfsveld (internationaal kampioen in zwartkruit disciplines) maar De Vries had één 10 meer. Tussen deze twee toppers en de deelnemer die waarschijnlijk materiaalpech kreeg (hoe anders krijg je met 13 schoten slechts een score van 7 punten?!) zaten nog 46 andere deelnemers. Bijkomstige leukigheid van deze match is trouwens dat hij meetelt voor de KNSA ranking.

Rook, vet en vuil

Voor een eerste nationaal kampioenschap was het een uitstekend gevulde match. Feitelijk super-goed omdat zwartkruit wedstrijden de laatste jaren aan populariteit inboeten. Accommodaties die met gevoelige elektronische scorewaarneming werden, zijn al helemaal niet blij als er een stel van die houtskool-branders hun vettige rookwolken komen uitbraken.

Wat we in dit kader ook niet willen verzwijgen, is dat er lange tijd in de buskruit-community nogal wat zeloten te vinden zijn die nogal opdringerig, obstinaat en bijkans agressief echt alles beter weten dan u. Dan wij. Dan Pope, Dreyse, Beaumont, Oliver Winchester en Samuel Colt. Zo'n houding stoot af en doet een discipline of complete wapengroep geen goed. Gelukkig kwamen wij bij de Dutch Muzzle Loader niet dit soort muzelmannen tegen. Eigenlijk alleen maar goed volk dat voor het plezier dat wedstrijdschieten biedt, was gekomen. En de nieuwkomer natuurlijk graag op weg helpt met kennis en kunde.

Op naar 2021

Goed gedaan, Dutch Muzzle Loaders! En goed voor elkaar, daar bij SV Langedijk te Oudkarspel, waar de accommodatie van gehuurd werd. Het was twaalf jaar geleden dat we daar voor het laatst waren, maar die kenmerkende nuchtere maar ook gastvrije sfeer snoven we dit keer meteen weer op.

Volgend jaar weer een nationaal kampioenschap met in feite Neerlands eerste gestandariseerde militair achterlaad repeteer geweer.

Meer weten over wedstrijdschieten met zwartkruit wapens? Zie www.dutchmuzzleloaders.nl.

Als karabijn ziet een Beaumont er bijkans modern uit! Voor deze wapens is geen verlof nodig; wél voor de munitie. (Zoals u ziet, gebruikten we voor de belichting een magnesium-flitser uit 1889...)

Een beetje verwarrende naam, trouwens, omdat veruit de meeste deelnemers met een achterlaader schieten. Boeiend? Niet echt. Have fun!

Nog maar eens een "iedereen is welkom" atmosfeer die Dutch Muzzle Loader matches kenmerkt. Je komt in stijl of je komt met een Beaumont in camo-foedraal. Die kerel schoot deed trouwens voor het eerst mee en schoot 79 punten. (Telling zie tekst.) Hij behaalde er de 15 e plaats mee.